

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

21. ledna 2016*

„Kasační opravný prostředek — Článek 81 ES — Kartelové dohody — Španělský trh se silničním bitumenem — Rozdělení trhu a koordinace cen — Nepřiměřená délka řízení před Tribunálem — Článek 261 SFEU — Nařízení (ES) č. 1/2003 — Článek 31 — Pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci — Článek 264 SFEU — Částečné nebo úplné zrušení rozhodnutí Komise“

Ve věci C-603/13 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 22. listopadu 2013,

Galp Energía España SA, se sídlem v Alcobendas (Španělsko),

Petróleos de Portugalso (Petrogal) SA, se sídlem v Lisabonu (Portugalsko),

Galp Energía SGPS SA, se sídlem v Lisabonu,

zastoupené M. Slotboomem, advocaat, a G. Gentil Anastáciem, advogado,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelky),

příčemž další účastníci řízení je:

Evropská komise, zastoupená C. Urraca Caviedesem a F. Castillo de la Torrem, jako zmocněnci, ve spolupráci s J. Rivas Andrésem, avocat, a G. Eclair-Heath, solicitor,

žalovaná v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení T. von Danwitz, předseda čtvrtého senátu, vykonávající funkci předsedy pátého senátu, K. Lenaerts, předseda Soudního dvora, vykonávající funkci soudce pátého senátu, D. Šváby (zpravodaj), A. Rosas a C. Vajda, soudci,

generální advokát: N. Jääskinen,

vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 15. dubna 2015,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 16. července 2015,

* Jednací jazyk: angličtina.

vydává tento

Rozsudek

- 1 Kasačním opravným prostředkem se společnosti GALP Energía España SA (dále jen „GALP Energía España“), Petróleos de Portugal (Petrogal) SA (dále jen „Petróleo de Portugal“) a GALP Energía SGPS SA (dále jen „GALP Energía SGPS“) (dále jen společně „navrhovatelky“) domáhají zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 16. září 2013 ve věci Galp Energía España a další v. Komise (T-462/07, EU:T:2013:459, dále jen „napadený rozsudek“), kterým posledně uvedený zaprvé částečně zrušil rozhodnutí Komise C(2007) 4441 final ze dne 3. října 2007, v řízení podle článku 81 ES, nyní 101 SFEU [věc COMP/38.710 – Bitumen (Španělsko)] (dále jen „napadené rozhodnutí“) a snížil výši pokuty, která jim byla uložena, a zadruhé ve zbývající části žalobu zamítl.

Právní rámec

- 2 Článek 31 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích [101 SFEU] a [102 SFEU] (Úř. věst., L 1, s. 1) stanoví:

„Soudní dvůr má neomezenou příslušnost přezkoumávat rozhodnutí, kterými Komise stanovila pokutu nebo penále. Může uloženou pokutu nebo penále zrušit, snížit nebo zvýšit.“

Skutečnosti předcházející sporu a napadené rozhodnutí

- 3 Skutečnosti předcházející sporu byly popsány v bodech 1 až 85 napadeného rozsudku a mohou být pro účely tohoto řízení následovně shrnuty.
- 4 Výrobek dotčený protiprávním jednáním je penetrační bitumen, který nebyl transformován a používá se pro budování a údržbu silnic.
- 5 Španělský trh bitumenu zahrnuje jednak tři výrobce, a to skupiny Repsol, CEPSA PROAS a BP, a jednak dovozce, mezi něž patří skupiny Nynäs a skupina tvořená navrhovatelkami.
- 6 Od roku 1990 do roku 2003 vlastnila 89,29 % aktiv společnosti Galp Energía España, dříve společnosti Petrogal Española SA, společnost Petróleos de Portugal a 10,71 % společnost Tagus RE, pojišťovna, jejíž 98 % aktiv kontroluje Petróleos de Portugal. Od roku 2003 je Galp Energía España 100% dceřinou společností společnosti Petróleos de Portugal. Tato společnost je od 22. dubna 1999 dceřinou společností stoprocentně vlastněnou společností Galp Energía SGPS.
- 7 Společnost Galp Energía España se zabývá prodejem bitumenu a jeho uváděním na trh ve Španělsku. Její obrat vztahující se k bitumenu prodávanému nezávislým subjektům ve Španělsku činil v roce 2001, posledním celém roce protiprávního jednání, 13 000 000 eur, což představuje 4,54 % relevantního trhu. Celkový konsolidovaný obrat společnosti Galp Energía SGPS v roce 2006 činil 12 576 000 000 eur.
- 8 V návaznosti na žádost o ochranu, kterou skupina BP podala dne 20. června 2002 podle oznámení Komise o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů (Úř. věst. 2002, C 45, s. 3) byly dne 1. a 2. října provedeny kontroly ve skupinách Repsol, PROAS, BP, Nynäs a ve skupině, kterou tvoří navrhovatelky.
- 9 Dne 6. února 2004 zaslala Komise dotčeným podnikům první řadu žádostí o informace podle čl. 11 odst. 3 nařízení Rady č. 17 ze dne 6. února 1962, prvního nařízení, kterým se provádějí články [81 ES] a [82 ES] (Úř. věst. 1962, 13, s. 204).

- 10 Faxem zasláným dne 31. března a dne 5. dubna 2004 předložily společnosti Repsol a PROAS Komisi žádost podle oznámení Komise o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů, ke které bylo připojeno prohlášení podniku.
- 11 Poté, co Komise zaslala dotčeným podnikům další čtyři žádosti o informace, zahájila formálně řízení a zaslala dne 24. srpna a 28. srpna 2006 oznámení námitek skupinám BP, Repsol, CEPSA-PROAS, Nynäs a skupině, kterou tvoří navrhovatelky.
- 12 Dne 3. října 2007 Komise přijala sporné rozhodnutí, kterým konstatovala, že třináct společností, kterým bylo toto rozhodnutí určeno, se při uvádění penetračního bitumenu na trh na španělském území (s výjimkou Kanárských ostrovů) účastnily souboru dohod a jednání ve vzájemné shodě spočívajících v rozdělení trhu a koordinaci cen.
- 13 Jednotlivá protiprávní jednání nebo jeho složky, která byla identifikována, jsou následující:
- stanovení prodejních kvót;
  - rozdělení objemů výrobku a zákazníků mezi všemi účastníky kartelové dohody na základě těchto kvót;
  - kontrola provádění rozdělení trhu a zákazníků prostřednictvím výměny informací o objemech prodeje (dále jen „systém dohledu“);
  - vytvoření mechanismu náhrad, který byl určen k nápravě odchylek, k nimž došlo při dohodnutém rozdělení trhu a zákazníků (dále jen „mechanismus náhrad“);
  - dohoda o změně cen bitumenu a dni uplatňování nových cen;
  - účast na pravidelných schůzkách a dalších kontaktech za účelem dohodnutí výše uvedených omezení hospodářské soutěže a jejich provádění nebo jejich změn podle potřeby.
- 14 Komise měla za to, že zaměstnanci společnosti Galp Energía España se účastnili kartelové dohody jménem této společnosti. Ve světle judikatury týkající se domněnky skutečného výkonu rozhodujícího vlivu mateřské společnosti na její stoprocentně vlastněnou dceřinou společnost a vzhledem k majetkovým vztahům mezi společností Galp Energía España, společností Petróleos de Portugal a společností Galp Energía SGPS, se Komise domnívala, že Galp Energía España, Petróleos de Portugal a od 22. dubna 1999 rovněž Galp Energía SGPS tvořily pro účely použití čl. 81 odst. 1 ES jediný podnik.
- 15 Komise měla za to, že obě tato zjištěná omezení hospodářské soutěže, tj. horizontální dohody o rozdělení trhu a koordinace cen, jsou z povahy samé nejzávažnějšími typy porušení článku 81 ES, které mohou být podle judikatury důvodem kvalifikovat porušení jako „velmi závažné“, a není nutné, aby takové jednání pokrývalo určitou zeměpisnou oblast nebo mělo konkrétní dopad.
- 16 Podle Komise nebylo možné změřit skutečný dopad kartelové dohody na trh zejména z toho důvodu, že chyběly informace o tom, jak by se pravděpodobně vyvíjely čisté ceny bitumenu ve Španělsku, pokud by dohody neexistovaly. Komise se domnívala, že není povinna přesně prokázat skutečný dopad kartelové dohody na relevantní trh, ani jej kvantifikovat, avšak měla za to, že může pouze odhadnout pravděpodobnost takového dopadu. V každém případě se Komise domnívala, že kartelové dohody se uskutečnily a je pravděpodobné, že měly skutečné protisoutěžní účinky.

- 17 S ohledem na povahu protiprávního jednání měla Komise za to, že se skupiny Repsol, PROAS, BP, Nynäs a skupina, kterou tvoří navrhovatelky, dopustily velmi závažného porušení článku 81 ES, a uvedla, že tento závěr nezávisí na otázce, zda kartelová dohoda měla na relevantní trh měřitelný dopad. Komise dodala, že zohlednila skutečnost, že koluze se týkala pouze španělského trhu.
- 18 Komise stanovila „výchozí částku“ pokut, které měly být uloženy, přičemž zohlednila závažnost protiprávního jednání, hodnotu relevantního trhu, který byl odhadnut v roce 2001, posledním celým roce protiprávního jednání, na 286 400 000 eur a skutečnost, že protiprávní jednání se omezovalo na prodeje bitumenu uskutečněné v jediném členském státě. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem Komise stanovila výchozí částku pokut na 40 000 000 eur.
- 19 Komise dále rozdělila podniky, kterým bylo určeno sporné rozhodnutí, do několika kategorií definovaných podle jejich relativního významu na relevantním trhu, aby mohla uplatnit rozdílné zacházení za účelem zohlednění jejich skutečné hospodářské schopnosti způsobit hospodářské soutěži vážnou újmu. Za tímto účelem Komise vycházela z jejich podílů na španělském trhu silničního penetračního bitumenu v roce 2001, které byly vyjádřeny ve formě hodnoty tržeb.
- 20 Společnosti Repsol a PROAS, jejichž podíly na relevantním trhu v roce 2001 činily 34,04 % a 31,67 %, byly zařazeny do první kategorie, společnost BP s podílem na trhu ve výši 15,19 % do druhé kategorie a Nynäs, jakož i navrhovatelky, jejichž podíly na trhu se nacházely od 4,54, % do 5,24 %, do třetí kategorie. Na tomto základě byly výchozí částky pokut, které měly být uloženy, upraveny následovně:
- první kategorie pro společnosti Repsol a PROAS: 40 000 000 eur;
  - druhá kategorie pro BP: 18 000 000 eur;
  - třetí kategorie pro Nynäs a navrhovatelky: 5 500 000 eur.
- 21 Za účelem stanovení pokuty ve výši zaručující dostatečně odrazující účinek měla Komise za to, že je vhodné použít na pokutu, která měla být uložena společnosti BP a společnosti Repsol, násobící koeficient ve výši 1, 8 a 1,2 podle jejich celkového obrátu v roce 2006, tj. posledním roce před přijetím sporného rozhodnutí, avšak nepoužít násobící koeficient na pokutu, která měla být uložena společnosti PROAS, společnosti Nynäs a navrhovatelkám.
- 22 Po zvýšení výchozí částky pokut podle doby trvání protiprávního jednání, které vedlo ke stanovení základní částky pokuty pro GALP Energía España, jakož i Petróleos de Portugal, ve výši 9 625 000 eur a pro GALP Energía SGPS ve výši 7 150 000 eur, dospěla Komise rovněž k závěru, že výše pokuty, která měla být uložena společnosti Repsol a společnosti PROAS, musí být zvýšena o 30 % na základě přitěžujících okolností, jelikož tyto dva podniky stály v čele kartelové dohody.
- 23 Komise srovnala úlohu navrhovatelek s úlohou společností Repsol, PROAS a BP a přezkoumala, zda je snížení částky pokut odůvodněné. Považovala za vhodné rozlišit odlišnou úlohu, kterou měly navrhovatelky, s ohledem na jejich menší účast na protiprávním jednání a rozhodla snížit částku jejich pokut o 10 %.
- 24 Společnostem Galp Energía España a Petróleos de Portugal tedy byla uložena v článku 2 výroku sporného rozhodnutí povinnost zaplatit společně a nerozdílně pokutu ve výši 8 662 500 eur, z nichž 6 435 000 eur měla zaplatit společně a nerozdílně Galp Energía SGPS.

Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

- 25 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 19. prosince 2007 podaly navrhovatelky žalobu směřující k úplnému nebo částečnému zrušení sporného rozhodnutí a podpůrně ke snížení pokuty, která jim byla uložena.
- 26 Na podporu žaloby vznesly navrhovatelky devět žalobních důvodů.
- 27 Tribunál vyhověl třetímu žalobnímu důvodu navrhovatelek a zrušil článek 1 rozhodnutí v rozsahu, v němž se v něm konstatuje, že společnosti Galp Energía España, Petróleos de Portugal a Galp Energía SGPS se podílely na provádění všech dohod a jednání ve vzájemné shodě na španělském trhu bitumenu v rozsahu, v němž tento soubor dohod obsahuje jednak systém dohledu nad prováděním dohod o rozdělení trhu a zákazníků a jednak mechanismus náhrad určený k nápravě odchylek, k nimž došlo u dohod o rozdělení trhu a zákazníků.
- 28 Za tímto účelem, jak vyplývá zejména z bodů 215, 292, 293 a 301 napadeného rozsudku, vycházel Tribunál pouze z důkazů z období, kdy se odehrály předmětné skutkové okolnosti, a rozhodl, že odpovědnost navrhovatelek v souvislosti se systémem dohledu a mechanismem náhrad nebyla prokázána. Odmítl zohlednit prohlášení pana V. C., ředitele prodeje bitumenu společnosti Petrogal Española SA (nyní Galp Energía España) ze dne 6. prosince 2007, které do soudního spisu předložily navrhovatelky, a k němuž tedy Komise ve sporném rozhodnutí nepřihlédla jakožto k důkazu v neprospěch.
- 29 V bodech 611, 625 a 626 napadeného rozsudku však Tribunál vzhledem k tomuto prohlášení pana V. C. ze dne 6. prosince 2007 konstatoval, že navrhovatelky věděly o účasti ostatních členů kartelové dohody na mechanismu náhrad a mohly rovněž předpokládat účast ostatních členů kartelové dohody na systému dohledu, a mohou být tedy shledány odpovědnými za tyto dvě složky protiprávního jednání.
- 30 Vzhledem k těmto skutečnostem měl Tribunál v bodě 630 napadeného rozsudku za to, že není namístě změnit výchozí částku pokuty, avšak v bodě 632 tohoto rozsudku se domníval, že je třeba provést větší snížení pokuty, které Komise použila na základě polehčujících okolností.
- 31 V bodech 635 a 636 uvedeného rozsudku tedy částečně vyhověl devátému žalobnímu důvodu a provedl dodatečné snížení pokuty o 4 %, které bylo připočteno ke snížení ve výši 10 %, které již bylo sporným rozhodnutím přiznáno.
- 32 Tribunál zamítl ostatní žalobní důvody účastnic řízení směřující ke zrušení, včetně pátého a šestého žalobního důvodu, které vycházely z protiprávnosti závěru o jejich účasti na koordinaci cen, jakož i o době trvání jejich účasti.
- 33 Výše pokuty uložené společností Galp Energía España a Petróleos de Portugal v článku 2 sporného rozhodnutí tedy byla stanovena na částku 8 277 500 eur, zatímco výše pokuty uložené společnosti Galp Energia SGPS v témž článku byla stanovena na částku 6 149 000 eur.

Návrhová žádání účastnic řízení

- 34 Kasačním opravným prostředkem navrhovatelky navrhují, aby Soudní dvůr:
- zrušil napadený rozsudek;
  - zrušil články 1 až 3 sporného rozhodnutí v rozsahu, v němž se jich týkají, nebo snížil pokutu, která jim byla uložena;

- podpůrně zrušil rozsudek a vrátil věc k projednání Tribunálu a
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

35 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zamítl kasační opravný prostředek a
- uložil navrhovatelkám náhradu veškerých nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

36 Na podporu kasačního opravného prostředku navrhovatelky uvádějí tři důvody.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z nesprávného právního posouzení závěru o účasti navrhovatelek na činnostech souvisejících s koordinací cen v období od roku 1995 do roku 2002

Argumentace účastnic řízení

- 37 Prvním důvodem kasačního opravného prostředku, rozděleným do tří částí, navrhovatelky tvrdí, že Tribunál nesprávně použil čl. 81 odst. 1 ES, zkreslil důkazy a porušil procesněprávní pravidla o přezkumu důkazů, jakož i obecnou zásadu presumpce nevinny, kterou zaručuje článek 48 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), když v bodech 407 a 456 napadeného rozsudku konstatoval, že se nelze domnívat, že Komise protiprávně dospěla k závěru, že se navrhovatelky účastnily koordinace cen „do roku 2002“. Kromě toho Tribunál neodůvodnil tento závěr právně dostačujícím způsobem.
- 38 První částí důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky vytýkají Tribunálu, že za účelem závěru, že Komise prokázala účast navrhovatelek na činnostech souvisejících s koordinací cen od roku 1995 do roku 2002, v bodech 370 až 408 napadeného rozsudku nezohlednil dva důkazy ve prospěch, a to skutečnost, že ani žádost o shovívavost podaná společností BP, ani dokumenty z období, kdy se odehrály předmětné skutkové okolnosti, které BP předložila, neuváděly, že se navrhovatelky zúčastnily činností souvisejících s koordinací cen.
- 39 Druhou částí důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky vytýkají Tribunálu, že neuvedl, že sporné rozhodnutí neobsahuje důkaz, pokud jde o okamžik zahájení údajné účasti navrhovatelek na činnostech souvisejících s koordinací cen.
- 40 V tomto ohledu uvádějí, že prohlášení společnosti Repsol a společnosti PROAS učiněná z důvodu shovívavosti nezmiňují žádnou konkrétní skutečnost, včetně dat, schůzek, telefonických hovorů nebo výší cen a že tato prohlášení nejsou dostatečně přesná a shodující se tak, aby prokázala, že se navrhovatelky účastnily činností souvisejících s koordinací cen od roku 1995 do roku 2002. V tomto smyslu rovněž uvádějí, že okamžik zahájení rozdělování trhu nemůže být považován za okamžik zahájení účasti společnosti Petróleos de Portugal na dohodách o cenách, jelikož tyto dohody představují podle sporného rozhodnutí odlišné složky kartelové dohody.
- 41 Třetí částí důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky kritizují Tribunál v rozsahu, v němž rozhodl, že výměna interních elektronických zpráv určených společnosti Galp Energía España ze dne 18. a 19. října 2000, které byly posouzeny v bodech 387 až 404 napadeného rozsudku, představuje důkaz z období, kdy se odehrály skutečnosti prokazující účast navrhovatelek na koordinaci cen.

- 42 Komise se domnívá, že tento důvod kasačního opravného prostředku je nepřijatelný v plném rozsahu a v každém případě neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

- 43 Úvodem je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury z článků 256 SFEU a čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie, jakož i čl. 168 odst. 1 písm. d) jeho jednacího řádu vyplývá, že opravný prostředek musí přesně uvést kritizované části napadeného rozsudku, jakož i právní argumenty, které tento návrh specificky podporují, jinak je kasační opravný prostředek nebo předmětný důvod tohoto prostředku nepřijatelný (viz zejména rozsudek *Telefónica a Telefónica de España v. Komise*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 29, jakož i citovaná judikatura).
- 44 Těmto požadavkům neodpovídá důvod, jehož argumentace není dostatečně přesná a podložená, aby Soudnímu dvoru umožnila vykonat přezkum legality, a musí být proto zamítnut (v tomto smyslu viz *Telefónica a Telefónica de España v. Komise*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 30, jakož i citovaná judikatura).
- 45 Argumenty vycházející z porušení čl. 81 odst. 1 ES, nedostatku odůvodnění sporného rozhodnutí, porušení procesněprávních pravidel o přezkumu důkazů, jakož i obecné zásady presumpce nevinny, stejně tak jako tvrzení o zkreslení důkazů, neodhalují s nezbytnou přesností, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, avšak obsahují obecná a nepodložená tvrzení, takže musí být odmítnuty jako nepřijatelné.
- 46 Co se týče první a třetí části tohoto důvodu, v rozsahu, v němž navrhovatelky vytýkají Tribunálu, že jednak nezohlednil dva důkazy za účelem zjištění, že Komise prokázala účast navrhovatelek na činnostech souvisejících s koordinací cen od roku 1995 do roku 2002, a jednak měl za to, že výměna interních elektronických zpráv navrhovatelek ze dne 18. a 19. října 2000 představuje důkaz z období, kdy se odehrály skutečnosti prokazující účast navrhovatelek na koordinaci cen, postačí připomenout, že podle čl. 256 odst. 1 druhého pododstavce SFEU a čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie je kasační opravný prostředek omezen na právní otázky. Ke zjištění a posouzení relevantních skutkových okolností, jakož i důkazů, které mu jsou předloženy, je tedy příslušný pouze Tribunál. Posouzení tohoto skutkového stavu a důkazů, s výhradou případu jejich zkreslení, které navrhovatelky v projednávaném případě uplatnily jen nepřesným a nepodloženým způsobem, tedy nepředstavuje právní otázku, která by jako taková podléhala přezkumu Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku (viz zejména v tomto smyslu *Telefónica a Telefónica de España v. Komise*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 84).
- 47 Tyto argumenty je proto třeba odmítnout jako nepřijatelné.
- 48 Co se týče druhé části tohoto důvodu kasačního opravného prostředku v rozsahu, v němž navrhovatelky vytýkají Tribunálu, že neuvedl, že sporné rozhodnutí neobsahuje důkaz o zahájení údajné účasti navrhovatelek na činnostech souvisejících s dotčenou koordinací cen, postačí uvést, že na rozdíl od toho, co navrhovatelky tvrdí, nevnesly tuto argumentaci u Tribunálu. Je tedy nová, tudíž nepřijatelná.
- 49 Vzhledem k výše uvedenému musí být první důvod kasačního opravného prostředku odmítnut jako nepřijatelný v plném rozsahu.

Ke třetímu důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu z porušení přiměřené lhůty rozhodování Tribunálem

Argumentace účastnic řízení

- 50 Navrhovatelky tvrdí, že Tribunál porušil článek 47 Listiny a čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 (dále jen „EÚLP“) tím, že nerozhodl v přiměřené lhůtě, což odůvodňuje zrušení napadeného rozsudku a zrušení sporného rozhodnutí nebo podpůrně podstatné snížení pokuty, která jim byla uložena.
- 51 Uvádějí, že jejich žaloba na neplatnost byla podána dne 19. prosince 2007, písemná část řízení byla skončena dne 21. října 2008, ústní část řízení byla zahájena dne 12. listopadu 2012, jednání se konalo dne 24. ledna 2013 a rozsudek byl vydán dne 16. září 2013.
- 52 Jelikož celé řízení trvalo přibližně pět let a devět měsíců (69 měsíců), přičemž období od skončení písemné části řízení do zahájení ústní části řízení trvalo čtyři roky a jeden měsíc (49 měsíců), navrhovatelky se domnívají na základě kritéria definovaného Soudním dvorem v rozsudku *Baustahlgewebe v. Komise* (C-185/95 P, EU:C:1998:608), že Tribunál nesplnil povinnost rozhodnout v přiměřené lhůtě.
- 53 Navrhovatelky v tomto ohledu zdůrazňují, že jednak věc byla méně komplexní než většina dalších věcí týkající se kartelových dohod předložených Tribunálu a počet žalob byl nízký, jelikož pouze čtyři členové kartelové dohody podali žalobu, a jednak nadměrnou délku řízení u Tribunálu nelze přičíst v žádném případě jejich chování.
- 54 Komise uvádí, že v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora, pokud neexistují indicie, že nedodržení přiměřené lhůty soudního rozhodování mělo vliv na řešení sporu, by zrušení napadeného rozsudku nezhojilo porušení přiměřené lhůty rozhodování.

Závěry Soudního dvora

- 55 Je třeba připomenout, že sankcí za porušení povinnosti unijním soudem rozhodnout věci, které mu byly předloženy, v přiměřené lhůtě, která vyplývá z čl. 47 druhého pododstavce Listiny základních práv, musí být žaloba na náhradu škody podaná k Tribunálu, jelikož taková žaloba představuje účinný prostředek nápravy. Návrh na náhradu škody způsobené nedodržáním přiměřené lhůty rozhodování Tribunálem nemůže být předložen v rámci kasačního opravného prostředku přímo Soudnímu dvoru, ale musí být předložen k samotnému Tribunálu (rozsudky *Telefónica a Telefónica de España v. Komise*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 66; *ICF v. Komise*, C-467/13 P, EU:C:2014:2274, bod 57, jakož i *Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise*, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, body 17 a 18).
- 56 Je věcí Tribunálu, který je příslušný podle čl. 256 odst. 1 SFEU a kterému byl předložen návrh na náhradu škody, aby rozhodl o takovém návrhu v jiném složení, než když rozhodoval o sporu, který vedl k řízení, jehož délka je kritizována (v tomto smyslu viz rozsudky *Telefónica a Telefónica de España v. Komise*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 67, *ICF v. Komise*, C-467/13 P, EU:C:2014:2274, bod 58, jakož i *Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise*, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 19).
- 57 Jestliže je v této souvislosti zřejmé, a není třeba, aby účastníci řízení předložili v tomto ohledu dodatečné důkazy, že Tribunál dostatečně závažným způsobem porušil povinnost rozhodnout v přiměřené lhůtě, může Soudní dvůr na toto pochybení poukázat (v tomto smyslu viz rozsudky *Telefónica a Telefónica de España v. Komise*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 90; *ICF v. Komise*, C-467/13 P, EU:C:2014:2274, bod 59, jakož i *Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise*, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 20).

- 58 Tak je tomu v projednávaném případě. Doba trvání řízení před Tribunálem, tedy téměř pět let a devět měsíců, která zahrnuje zejména dobu čtyř let a jednoho měsíce, která uplynula od ukončení písemné části řízení a jednáním, aniž byl přijat jakýkoli procesněprávní akt, nemůže být odůvodněna ani povahou ani komplexností věci, ani jejím kontextem. Spor předložený Tribunálu nebyl totiž zvláště obtížný. Kromě toho ani z napadeného rozsudku ani ze skutečností předložených účastnicemi řízení nevyplývá, že toto období nečinnosti bylo objektivně odůvodněno nebo dokonce že k němu navrhovatelky přispěly.
- 59 Z úvah uvedených v bodě 55 tohoto rozsudku nicméně vyplývá, že třetí důvod kasačního opravného prostředku musí být zamítnut.

Ke druhému důvodu kasačního opravného prostředku vycházejícímu ze skutečnosti, že Tribunál překročil pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci

Argumentace účastnic řízení

- 60 Druhý důvod kasačního opravného prostředku navrhovatelek obsahuje tři části.
- 61 První částí tohoto důvodu kasačního opravného prostředku uvádějí, že Tribunál se v bodech 625, 626 a 630 napadeného rozsudku dopustil nesprávného právního posouzení tím, že překročil své pravomoci, jelikož v rámci důvodu uplatněného bez návrhu rozhodl v rámci pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci, že navrhovatelky nesou odpovědnost za dvě složky jednání porušujícího čl. 81 odst. 1 ES, a to povědomí o mechanismu náhrad a předvídatelnost systému dohledu.
- 62 Tribunál v projednávaném případě rovněž rozhodl *ultra petita*, jelikož Komise nevycházela ve sporném rozhodnutí z těchto důvodů, neboť navrhovatelky tyto důvody neuplatnily jako důvody směřující ke zrušení a kromě důvodu týkajícího se přípustnosti prohlášení pana V. C. nebyly projednány.
- 63 Komise tvrdí, že Tribunál mohl, když rozhodoval o výši pokuty uložené navrhovatelkám, zohlednit skutečnost, že posledně uvedené věděly o mechanismu dohledu a náhrad, jelikož se jedná o skutkovou okolnost. Domnívá se, že Tribunál mohl takto učinit i v případě prohlášení pana V. C., zejména v rozsahu, v němž v bodě 40 rozsudku KNP BT v. Komise (C-248/98 P, EU:C:2000:625), Soudní dvůr přiznává pro účely posouzení přiměřenosti pokut Tribunálu možnost zohlednit doplňující informace, které nejsou uvedeny v rozhodnutí, které bylo předloženo k jeho přezkumu, jakožto informace vyžadované v souladu s povinností uvést odůvodnění. Konečně, podle Komise je důvod irelevantní, jelikož Tribunál již snížil výši pokuty.
- 64 Druhou částí druhého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky tvrdí, že Tribunál porušil právo na spravedlivý proces, včetně zásady rovnosti zbraní, právo na obhajobu a konkrétně zásadu kontradiktornosti, když v bodech 624 a 625 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že mu v rámci výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci přísluší zohlednit prohlášení pana V. C. pro účely založení odpovědnosti navrhovatelek, vzhledem k jejich povědomí o mechanismu náhrad a předvídatelnosti systému dohledu.
- 65 Tribunál porušil tyto zásady tím, že navrhovatelkám neupřesnil před svým rozhodnutím povahu a předmět tohoto nového důvodu v souladu s požadavky stanovenými v článku 6 EÚLP, jakož i v člancích 47 a 48 Listiny.
- 66 Komise zpochybňuje tyto argumenty a trvá na skutečnosti, že důkazy předložené panem V. C., které se týkají skutečnosti, že navrhovatelky věděly o mechanismu dohledu a náhrad, zmínily poprvé tyto navrhovatelky. Bylo by tedy absurdní ze strany navrhovatelek, kdyby tvrdily, že o těchto skutečnostech nemohly vědět.

- 67 Třetí částí jejich druhého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky tvrdí, že Tribunál tím, že přijal závěr, že nesou odpovědnost za dvě složky protiprávního jednání, zkreslil v bodě 626 napadeného rozsudku důkazy a porušil zásadu presumpce nevinoty. Závěr je založen na neúplné citaci prohlášení pana V. C., z něhož jasně vyplývá, že nevěděl o povaze mechanismu náhrad, tj. předmětu sporného rozhodnutí.
- 68 Podle Komise Tribunál naopak nezakreslil důkazy, které se nacházejí v prohlášení V. C.

Závěry Soudního dvora

- 69 První částí jejich druhého důvodu kasačního opravného prostředku ve spojení s druhou částí uvedeného důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelky vytýkají Tribunálu, že překročil meze své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci tak, jak je definována v článku 261 SFEU a článku 31 nařízení č. 1/2003.
- 70 Za účelem posouzení opodstatněnosti první části tohoto důvodu kasačního opravného prostředku je třeba nejprve uvést, že po té, co Tribunál konstatoval jednak v bodech 265, 266, 270 a 292 napadeného rozsudku, že Komise neprokázala, že se navrhovatelky zúčastnily dotčeného mechanismu náhrad a dohledu, a jednak v bodě 282 tohoto rozsudku, že Komise nezaložila sporné rozhodnutí na žádném jiném důvodu než na účasti navrhovatelek na těchto dvou složkách, aby v tomto ohledu založila jejich odpovědnosti, uvedl v bodech 624 až 626 a 630 uvedeného rozsudku následující:

„624[...] v projednávaném případě přísluší Tribunálu, aby v rámci pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci zohlednil prohlášení V. C. ze dne 6. prosince 2007.

625 [...] vzhledem k tomuto prohlášení je třeba konstatovat, že navrhovatelky věděly o účasti ostatních členů kartelové dohody na mechanismu náhrad a mohly rovněž předpokládat účast ostatních členů kartelové dohody na systému dohledu.

626 Mohou být tedy shledány odpovědnými za tyto dvě složky protiprávního jednání (rozsudek Soudní dvůr a Komise v. Anic Participazioni, C-49/92 P, EU:C:1999:356, bod 83)

[...]

630 Vzhledem k tomu, že navrhovatelky mohou být shledány odpovědnými za systém dohledu a mechanismus náhrad, jakož i za souhrn dalších složek protiprávního jednání, není namístě změnit výchozí částku pokuty [...]"

- 71 Je třeba rovněž připomenout, že systém soudního přezkumu rozhodnutí Komise přijatých v řízení podle článku 101 SFEU a 102 SFEU spočívá v přezkumu legality aktů orgánů stanoveném v článku 263 SFEU, který může být na základě článku 261 SFEU a na základě návrhu navrhovatelek, doplněn přezkumem Tribunálu v plné jurisdikci, pokud jde o sankce uložené Komisí v této oblasti (Telefónica a Telefónica de España v. Komisi, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 42).
- 72 V tomto ohledu, jak měl Soudní dvůr příležitost opakovaně upřesnit, rozsah přezkumu legality stanoveného v článku 263 SFEU zahrnuje všechny prvky rozhodnutí Komise přijatých v řízení podle článku 101 SFEU a článku 102 SFEU, jejichž důkladný přezkum Tribunál provádí po právní i skutkové stránce ve světle důvodů vznesených navrhovatelkami (v tomto smyslu viz rozsudky KME Germany a další v. Komise, C-272/09 P, EU:C:2011:810, body 102 a 109; Chalkor v. Komise, C-386/10 P, EU:C:2011:815, body 62 a 82, jakož i Telefónica a Telefónica de España v. Komise, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, body 56 a 59) a s ohledem na všechny skutečnosti předložené navrhovatelkami, bez ohledu na to, zda se jedná o skutečnosti, které nastaly před přijatým rozhodnutím či následně po něm, a zda byly předtím předloženy v rámci správního řízení nebo poprvé v rámci žaloby předložené

Tribunálu, v rozsahu, v němž jsou posledně uvedené skutečnosti relevantní pro přezkum legality rozhodnutí Komise (v tomto smyslu viz rozsudek *Knauf Gips v. Komise*, C-407/08 P, EU:C:2010:389, body 87 až 92).

- 73 Je však třeba připomenout, že unijní soudy nesmí v rámci přezkumu legality stanovené v článku 263 SFEU nahradit odůvodnění autora napadeného aktu svým odůvodněním (v tomto smyslu viz rozsudek *Frucona Košice v. Komise*, C-73/11 P, EU:C:2013:32, bod 89 a citovaná judikatura).
- 74 Kromě toho článek 261 SFEU stanoví, že „[n]ařízení vydaná společně Evropským parlamentem a Radou nebo Radou na základě ustanovení Smluv mohou na Soudní dvůr Evropské unie přenést pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci týkající se sankcí, které tato nařízení stanoví.“ Unijní zákonodárce využil možnost poskytnutou tímto ustanovením a stanovil v článku 31 nařízení č. 1/2003, že „Soudní dvůr má neomezenou příslušnost přezkoumávat rozhodnutí, kterými Komise stanovila pokutu nebo penále [a že m]ůže uloženou pokutu nebo penále zrušit, snížit nebo zvýšit“.
- 75 Při výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci stanovené v článku 261 SFEU a článku 31 nařízení č. 1/2003 je unijní soud oprávněn k tomu, aby nad rámec pouhého přezkumu legality sankce nahradil posouzení Komise, tj. autora aktu, v němž tato částka byla původně stanovena, svým posouzením pro účely stanovení výše sankce (v tomto smyslu viz rozsudek *Groupe Danone v. Komise*, C-3/06 P, EU:C:2007:88, bod 61).
- 76 Naproti tomu rozsah této pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci je, na rozdíl od přezkumu legality stanoveného v článku 263 SFEU, striktně omezen na stanovení výše pokuty (v tomto smyslu viz zejména rozsudky *Groupe Danone v. Komise*, C-3/06 P, EU:C:2007:88, bod 62; *Alliance One International v. Komise*, C-679/11 P, EU:C:2013:606, bod 105; *Komise a další v. Siemens Österreich a další*, C-231/11 P až C-233/11 P, EU:C:2014:256, bod 126, jakož i *Telefónica a Telefónica de España v. Komise*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 45).
- 77 Z toho vyplývá, že pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci, kterou Tribunál disponuje na základě článku 31 nařízení č. 1/2003, se týká pouze jeho posouzení pokuty uložené Komisí, a nikoli jakékoli změny skutečností zakládajících protiprávní jednání, které Komise v souladu s právem konstatovala v rozhodnutí, jež bylo Tribunálu předloženo.
- 78 V projednávaném případě, jak bylo uvedeno v bodě 70 tohoto rozsudku, ačkoli bylo konstatováno, že Komise neprokázala, že se navrhovatelky zúčastnily mechanismu náhrad, jakož i systému dohledu a že sporné rozhodnutí není založeno na žádném jiném důvodu než na účasti navrhovatelek na těchto dvou složkách protiprávního jednání, Tribunál v rámci pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci v bodech 625, 626 a 630 napadeného rozsudku konstatoval, že navrhovatelky věděly o účasti ostatních členů kartelové dohody na mechanismu náhrad, ale mohly i předvídat jejich účast na systému dohledu. Měl proto za to, že jednak za to mohly být na základě článku 101 SFEU shledány odpovědnými a jednak bylo třeba tuto skutečnost zohlednit při stanovení výše pokuty.
- 79 Tribunál se tak dopustil nesprávného právního posouzení.
- 80 Jelikož je první část druhého důvodu kasačního opravného prostředku opodstatněná, je třeba jí vyhovět.
- 81 V důsledku toho je třeba zrušit napadený rozsudek v rozsahu, v němž stanoví v bodě 3 výroku novou částku pokut uložených navrhovatelkám, s ohledem na závěr nesprávně učiněný Tribunálem v bodech 625, 626 a 630 tohoto rozsudku v rámci pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci, podle něhož navrhovatelky věděly o účasti ostatních členů kartelové dohody na mechanismu náhrad a mohly rovněž předvídat účast posledně uvedených na systému dohledu, a mohly za to tedy být shledány odpovědnými.

82 Vzhledem k výše uvedenému není třeba rozhodnout o dalších skutečnostech druhé části a třetí části druhého důvodu kasačního opravného prostředku.

K žalobě před Tribunálem

83 V souladu s čl. 61 prvním pododstavcem druhou větou statutu Soudního dvora Evropské unie může posledně uvedený v případě zrušení napadeného rozsudku sám vydat konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje.

84 Tak je tomu v projednávané věci, jelikož Soudní dvůr disponuje všemi skutečnostmi nezbytnými pro rozhodnutí o návrhu.

85 Za tímto účelem je třeba uvést, že je s konečnou platností prokázáno, s ohledem na bod 1 výroku sporného rozhodnutí, jak byl částečně zrušen napadeným rozsudkem a vzhledem k odmítnutí prvního důvodu tohoto kasačního opravného prostředku v bodě 49 tohoto rozsudku, že navrhovatelky musí nést odpovědnost za účast v období od 31. ledna 1995 do 1. října 2002, pokud jde o GALP Energía España, jakož i Petróleos de Portugal a v období od 22. dubna 1999 do 1. října 2002, pokud jde o GALP Energía SGPS, na všech dohodách a jednáních ve vzájemné shodě při uvádění penetračního bitumenu na trh, které zahrnují celé španělské území (s výjimkou Kanárských ostrovů) a spočívají v dohodách o rozdělení trhu a koordinaci cen.

86 Závěr Tribunálu o nedostatku důkazů o účasti navrhovatelek na mechanismu náhrad a systému dohledu nemůže v souladu s čl. 264 prvním pododstavcem SFEU vést ke zrušení sporného rozhodnutí v plném rozsahu, jestliže tyto skutečnosti měly povahu doplňkových složek dotčeného protiprávního jednání. Okolnost, že Komise nepředložila důkaz o takové účasti navrhovatelek, nemění podstatu sporného rozhodnutí v rozsahu, v němž se jediné a trvalé protiprávní jednání, které Komise konstatovala, se skládá, jak vyplývá z bodů 12 a 13 tohoto rozsudku, v podstatě ze dvou hlavních protiprávních složek, a to rozdělení trhu a koordinace cen (v tomto smyslu viz rozsudek Komise v. Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, body 36 až 38).

87 Vzhledem k výše uvedenému je třeba rozhodnout na základě pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci přiznané Soudnímu dvoru článkem 261 SFEU a článkem 31 nařízení č. 1/2003 o výši pokuty, která musí být navrhovatelkám uložena (rozsudek Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 73, jakož i citovaná judikatura).

88 V tomto ohledu je třeba připomenout, že Soudní dvůr, který sám vydává konečné rozhodnutí ve věci na základě čl. 61 prvního pododstavce druhé věty statutu Soudního dvora, je oprávněn v rámci výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci, nahradit posouzení Komise svým posouzením, a uloženou pokutu nebo penále tedy zrušit, snížit nebo zvýšit (viz zejména rozsudek KME Germany a další v. Komise, C-389/10 P, EU:C:2011:816, bod 130, jakož i citovaná judikatura).

89 Za účelem stanovení výše uložené pokuty mu přísluší, aby sám posoudil okolnosti projednávaného případu a druh dotčeného protiprávního jednání (rozsudek Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin v. Komise 322/81, EU:C:1983:313, bod 111).

90 Tento postup předpokládá podle čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003, že ve vztahu ke každému sankcionovanému podniku bude zohledněna závažnost dotčeného protiprávního jednání, jakož i doba jeho trvání, přičemž je třeba dodržet zejména zásadu uvést odůvodnění, zásadu proporcionality, individualizace sankcí a rovného zacházení (v tomto smyslu viz rozsudky Komise a další v. Siemens Österreich a další, C-231/11 P až C-233/11 P, EU:C:2014:256, body 53 a 56; Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 75, jakož i Komise v. Parker Hannifin Manufacturing a Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, bod 77), aniž by Soudní dvůr byl vázán indikativními pravidly, které Komise stanovila ve svých pokynech (obdobně viz rozsudek Itálie

v. Komise, C-310/99, EU:C:2002:143, bod 52), i když tyto pokyny mohou být návodem pro unijní soudy při výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci (v tomto smyslu viz rozsudek Komise v. Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, bod 80, jakož i citovaná judikatura).

- 91 V projednávaném případě musí být konstatováno, že navrhovatelky se na španělském území podílely na jediném a trvajícím protiprávním jednání, které v podstatě spočívá v dohodách o rozdělení trhu a koordinaci cen, tj. protiprávním jednání, které je velmi závažné z důvodu své povahy (v tomto smyslu viz rozsudek Versalis v. Komise, C-511/11 P, EU:C:2013:386, bod 83), které trvá značnou dobu sedmi let a osmi měsíců v případě společnosti GALP Energía España, jakož i společnosti Petróleos de Portugal a tři roky a pět měsíců v případě společnosti GALP Energía SGPS.
- 92 Je třeba rovněž zohlednit skutečnost, že co se týče jejich individuální situace, žalobkyně měly, jak vyplývá z bodu 514 sporného rozhodnutí, podíly na trhu ve výši 4,54 %, které umožňovaly se domnívat, podobně jak učinil Tribunál v bodě 631 napadeného rozsudku, že vzhledem k jejich velikosti, nebyly schopny svým protiprávním jednáním způsobit obzvláště závažnou újmu hospodářské soutěži. Navíc Komise správně poukázala v bodech 566 a 567 sporného rozhodnutí na to, že navrhovatelky se účastnily protiprávního jednání v menším rozsahu než ostatní podniky.
- 93 Za účelem stanovení výše pokuty, kterou je třeba navrhovatelkám uložit, souhlasí Soudní dvůr s posouzením, které učinila Komise a Tribunál, pokud jde o základní částku pokuty, jakož i snížení ve výši 10 % této pokuty vyplývající z omezené účasti navrhovatelek na sporném protiprávním jednání. Musí být však použito dodatečné snížení ve výši 10 % základní částky, přičemž toto snížení se připočte ke snížení ve výši 10 %, které již Komise přiznala ve sporném rozhodnutí kvůli nedostatku důkazů o účasti navrhovatelek na mechanismu náhrad, jakož i systému dohledu.
- 94 Za těchto podmínek a vzhledem ke všem skutkovým okolnostem projednávaného případu (viz rozsudek Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 78, jakož i citovaná judikatura), výše pokuty, která byla uložena společně a nerozdílně společnostem GALP Energía España a společnosti Petróleos de Portugal se stanoví na částku 7,7 milionu eur, z čehož je GALP Energía SGPS společně a nerozdílně odpovědná za částku 5,72 milionu eur.

K nákladům řízení

- 95 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný nebo je-li tento kasační prostředek opodstatněný a Soudní dvůr vydá sám konečné rozhodnutí ve věci, rozhodne o nákladech řízení.
- 96 Podle čl. 138 odst. 1 tohoto jednacího řádu, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě jeho čl. 184 odst. 1, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Podle čl. 138 odst. 3 uvedeného jednacího řádu platí, že pokud měl každý účastník ve věci částečně úspěch i neúspěch, ponese jednotliví účastníci vlastní náklady řízení. Jeví-li se to však vzhledem k okolnostem v projednávané věci jako odůvodněné, může Soudní dvůr rozhodnout, že účastník řízení ponese vlastní náklady řízení a nahradí část nákladů řízení vynaložených druhým účastníkem řízení.
- 97 V tomto ohledu je třeba rozhodnout, vzhledem k okolnostem projednávaného případu, že navrhovatelky nahradí dvě třetiny nákladů řízení vynaložených Komisí a ponese dvě třetiny vlastních nákladů vynaložených v rámci řízení o kasačním opravném prostředku a že Komise ponese třetinu vlastních nákladů a nahradí třetinu nákladů navrhovatelek souvisejících s tímto řízením. Kromě toho s ohledem na žalobní důvody vznesené navrhovatelkami před Tribunálem, z nichž část byla s konečnou platností zamítnuta, každá z účastnic řízení ponese vlastní náklady vzniklé v řízení v prvním stupni.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

- 1) **Rozsudek Tribunálu Evropské unie ze dne 16. září 2013 ve věci Galp Energía España a další v. Komise (T-462/07, EU:T:2013:459) se zrušuje v rozsahu, v němž v bodě 3 výroku stanoví novou výši pokut uložených společnosti GALP Energía España SA, společnosti Petróleos de Portugal SA a společnosti GALP Energía SGPS SA, s ohledem na závěr, který Tribunál nesprávně učinil v rámci pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci v odůvodnění tohoto rozsudku, že GALP Energía España SA, Petróleos de Portugal SA a GALP Energía SGPS SA věděly o účasti ostatních členů kartelové dohody na mechanismu náhrad a mohly rovněž předvídat účast posledně uvedených na systému dohledu, a mohly tedy být za tyto složky odpovědné.**
- 2) **Kasační opravný prostředek se ve zbývajících částech zamítá.**
- 3) **Výše pokuty uložená společně a nerozdílně společnostem GALP Energía España SA a společností Petróleos de Portugal SA v článku 2 rozhodnutí Komise C(2007) 4441 final ze dne 3. října 2007 v řízení podle článku 81 ES [věc COMP/38.710 – Bitumen (Španělsko)] se stanoví na částku 7,7 milionu eur, z níž GALP Energía SGPS SA odpovídá společně a nerozdílně do výše 5,72 milionu eur.**
- 4) **Společnosti GALP Energía España SA, Petróleos de Portugal SA a GALP Energía SGPS SA nahradí dvě třetiny nákladů řízení vynaložených Evropskou komisí a ponесou dvě třetiny vlastních nákladů řízení vzniklých v rámci řízení o kasačním opravném prostředku, jakož i vlastní náklady vzniklé v řízení v prvním stupni.**
- 5) **Evropská komise ponесе třetinu vlastních nákladů řízení a nahradí třetinu nákladů řízení vynaložených společnostmi GALP Energía España SA, společností Petróleos de Portugal SA a společností GALP Energía SGPS SA v rámci řízení o kasačním opravném prostředku, a ponесе vlastní náklady řízení vzniklé v řízení v prvním stupni.**

Podpisy.